

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Griju Victor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, în cauza penală privind-l pe

SEMENDEAEV Piotr XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.01.2021 – 05.03.2021;

Instanța de apel: 29.03.2021 – 08.11.2022;

Instanța de recurs: 25.01.2023 – 22.02.2023.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Central, din 05 martie 2021, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală* Semendaev Piotr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 160 (una sută șase zeci ore) muncă neremunerată în folosul comunității.

Instanța de fond s-a expus asupra corpurilor delictive.

S-a încasat de la Semendaev Piotr în contul statului cheltuielile judiciare cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 8400 (opt mii patru sute) lei.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță în fapt, a constatat că, Semendaev Piotr, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, a păstrat ilegal armă de foc și muniții la domiciliul său situat în XXXXX, până la 27.10.2020, când fiind efectuată percheziția la domiciliul său au fost depistate și ridicate de către colaboratorii de poliție.

Conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 34/12/2/-R-1126 – nouă cartușe ridicate în cadrul percheziției la domiciliul lui Semendaev Piotr, prezentate și examinate, se refereau la categoria munițiilor letale, erau cartușe sportive și de

vânătoare, calibrul 5,6 mm (.22LR), cu lovitură circulară, confecționate industrial la uzina "Fiocchi", din XXXXX, fiind utile pentru efectuarea tragerilor.

Conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 34/12/2/-R-1129 – arma prezentată la examinare, ridicată în cadrul percheziției la domiciliul lui Semendaev Piotr, XXXXX, se referea la categoria armelor de foc atipice letale, confecționată artizanal, calibrul 5,6 (.22LR), cu lovitură circulară, cu țeavă ghintuită, care era confecționată cu folosirea pieselor componente ale diferitor arme. Arma prezentată la examinare, confecționată artizanal, era utilă pentru efectuarea tragerilor.

3. Sentința primei instanțe a *fost contestată cu apel de către avocatul Olșanski Alexandr în interesele inculpatului* prin care solicita casarea parțială a sentinței referitor la încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 8400 lei și a pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu micșorarea sumei date.

În motivarea apelului se indica faptul că cauza penală a fost judecată în procedura simplificată, inculpatul era de acord cu sentința dată. Însă nu era de acord cu mărimea cheltuielilor judiciare, care urmau a fi încasate pentru efectuarea expertizelor în cauza penală, deoarece suma de 8400 lei este foarte mare, deoarece el nu lucrează, este bolnav, are la întreținere un copil minor.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, apelul avocatului Olșanski Alexandr în interesele inculpatului a fost admis, din alte motive decât cele invocate, sentința s-a casat și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care Semendaev Piotr recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal s-a liberat de la executarea pedepsei penale stabilite prin sentință în temeiul art. (2) al Legii cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021.

În rest, sentința s-a menținut fără modificări .

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat s-a admis și s-a încasat de la Semendaev Piotr în beneficiul statului 1000 (una mie) lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și instanța just a ajuns la concluzia, că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Referitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de

circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Într-o altă ordine de idei, deși inculpatul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 290 alin. (1) Cod penal, acesta urma a fi liberat de la executarea pedepsei penale conform art. 107 alin. (1) Cod penal. Sub acest aspect, instanța de apel a menționat că, la data de 31.12.2021 a intrat în vigoare Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit sancțiunii art. 290 alin. (1) Cod penal, fapta incriminată inculpatului prevede amendă în mărime de la 650 la 950 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Potrivit alin. (3) art.16 Cod penal, infracțiunea comisă de Semendeaev Piotr se calificată ca fiind mai puțin gravă, adică se încadrează în limita prevăzută de lege în vederea aplicării actului amnistiei.

De asemenea, infracțiunea incriminată în baza art. 290 alin.(1) Cod penal nu se enumeră printre cele care potrivit art. 6 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 sunt exceptate de la aplicarea amnistiei.

Astfel, circumstanțele cauzei îndeplinesc condițiile de aplicare a actului amnistiei în privința inculpatului în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la promulgarea independenței Republicii Moldova.

În apelul declarat avocatul Olșanski Alexandr și-a manifestat dezacordul cu sentința contestată în latura cheltuielilor de judicare pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 8400 lei.

Potrivit materialelor cauzei penale a fost dispusă efectuarea acțiunilor procesuale, fiind întocmite rapoartele de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/-2-R-1126 din 09.11.2020; nr. 34/12/2/-R-1129 din 17.11.2020; nr. 34/12/2/-R-1127 din 06.11.2020 și nr. 34/12/2/-R-1128 din 12.11.2020, pentru care a fost achitată suma de 8400 lei;

În conformitate cu prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a admis încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 8400 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizelor judiciare. Așadar, inculpatul sau apărătorul acestuia nu au adus argumente sau careva probe referitor la faptul că inculpatul urmează să fie eliberat de plata cheltuielilor judiciare total sau parțial.

Atât la apelul declarat, cât și în ședințele instanței de apel, nu au fost prezentate careva acte ce ar confirma lipsa surselor financiare sau imposibilitatea de achitare a respectivelor cheltuieli din alte motive. Astfel argumentele expuse în apel poartă un caracter declarativ.

Referitor la solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice de stat și anume suma de 1000 lei, instanța de apel le-a considerat necesar de a admite solicitarea dată.

Instanța de apel a considerat că inculpatul cu rea intenție a tergiversat examinarea cauzei, la patru ședințe de judecată a lipsit nemotivat, solicitând amânarea pe motive de boală și promițând prezentarea actelor confirmatorii la următoare ședință. Acesta fiind avertizat de instanță la ședința din 30.08.22, nu a onorat respectivelor obligații și din respectivelor motive de către stat a fost suportate cheltuieli nejustificate pentru achitarea serviciilor de asistență juridică garantată în sumă de 1000 lei (4 ședințe x 250 lei= 1000).

Din motivele expuse supra, instanța de apel a considerat ca întemeiată solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice de stat și anume suma de 1000 lei, dat fiind faptul că acesta nefiind prezent la patru ședințe de judecată, neavând probe ce ar demonstra lipsa acestuia de la ședințe, fapt ce denotă achitarea nejustificată a respectivei sume și aceasta urmează a fi încasată în beneficiul statului din contul lui Semendeaev Piotr.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Grijuc Victor în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care încasarea cheltuielilor de judecată să fie respinsă.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele prezentei cauze și a emis o decizie contrară prevederilor legale, anume, a admis acțiunea civilă și a admis încasarea a 8400 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei judiciare și 1000 lei cu titlul de cheltuieli de asistență juridică garantată de stat.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

În speță, recurentul critică hotărârea, solicitând rejudecarea cauzei și respingerea încasării cheltuielilor de judecată, însă nu face trimitere la temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală sau la presupusele erori depistate în decizie.

Suplimentar, recurentul a copiat decizia instanței de apel fără a se expune la presupusurile erori depistate în decizia atacată.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul penal consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, și corect a fost aplicată legea privind amnistia, liberându-l pe Semendeaev Piotr de la executarea pedepsei penale.

Avocatul Grijuc Victor nu este de acord cu cheltuielile judiciare încasate din contul inculpatului, solicitare pe care Colegiul penal o respinge ca nefondată. De menționat că solicitarea procurorului de a încasat de la Semendeaev Piotr în contul statului cheltuieli judiciare cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 8400 lei, este o sumă justificată confirmată prin rapoartele de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/-2-R-1126 din 09.11.2020; nr. 34/12/2/-R-1129 din 17.11.2020; nr. 34/12/2/-R-1127 din 06.11.2020 și nr. 34/12/2/-R-1128 din 12.11.2020.

Privitor la încasarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate în sumă de 1000 lei, instanța de apel a corectat eroarea comisă de instanța de fond menționând că *„Instanța de apel consideră, că inculpatul cu rea intenție a tergiversat examinarea cauzei, la patru ședințe de judecată a lipsit nemotivat, solicitând amânarea pe motive de boală și promițând prezentarea actelor confirmatorii la următoare ședință. Acesta fiind avertizat de instanță la ședința din 30.08.22, nu a onorat respectivele obligații și din respectivele motive de către stat a fost suportate cheltuieli nejustificate pentru achitarea serviciilor de asistență juridică garantată în sumă de 1000 lei (4 ședințe x 250 lei= 1000).”*

Prin urmare, instanța de apel a argumentat poziția dată prin prisma art. 227 și 229 Cod de procedură penală, or, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate, potrivit legii, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistența juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa referitor la cheltuielile de judecată pentru raportul de constatare sunt juste

iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței de recurs în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel, or de a motiva diferit răspunsul la aceleași argumente invocate în cererea de apel, în contextul oferirii răspunsurilor plauzibile de către instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru aceasta, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat nu și-au găsit confirmare din care motiv se respinge ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Grijuc Victor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe SEMENDEAEV Piotr XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 martie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN